

Demirgazyk Koreýa krizisinde iki dürli çözgüt

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Demirgazyk Koreýa krizisinde iki dürli çözgüt KUZHEY KORE KRIZINDE IKI TÜR ÇÖZÜM

Yazar Hasan Basri Yalçın Kuzey Kore'nin nükleer denemeleri, ABD'nin Kuzey Kore'ye yaptırımları, çözüm ihtimalleri köşesine taşıdı.

"Haber7"te yayımlanan yazı şöyle:

Amerika'dan yapılan açıklamalarda Kuzey Kore'ye yönelik her türlü planın masada olduğu ifade ediliyor. Ama bu planların stratejik anlamda çok işleme ihtimali yok. Bunun farkında olan Kuzey Kore yaptırımlardan korkmadığını göstermek için elinden geleni yapıyor.

Amerikan tarafı bu krizde iki meseleyle karşı karşıya. Öncelikle koruması altındaki yakın müttefiklerinin Amerika'dan beklentileri var. Amerikan güvencesi istiyorlar.

Güney Kore ve Japonya askeri olarak Amerika'nın korumasındaki iki ülkedir. Şayet Amerika gerekli korumayı sağlayamazsa tüm dünyada Amerika'nın müttefikleri için güvensizlik hissi doğurur. Zaten Ortadoğu'da Türkiye, Suudi Arabistan ve Katar gibi farklı türdeki müttefiklerini terk etmiş olan Amerika Uzak Asya'da da benzer bir tavır takınırsa dünyanın çivisi çıktı demektir. Klasik ittifak ağları şimdilik Ortadoğu'da henüz onarılmayacak seviyede değil. Fakat nükleer tehdidin yükseldiği bir dönemde Uzak Asya'da benzer bir durum yaşanması çok daha vahim sonuçlar doğurabilir. Bu nedenle Amerika kendisini çözüm üretmek zorunda hissediyor.

İkinci olarak Amerika nükleer tabunun delinmesini engellemeye çalışıyor. Fakat Kuzey Kore sürekli yaptığı denemelerle bu tabuyu deldiğini ve krizleri nükleer savaşa kadar tırmandırabileceğini gösteriyor. Böyle olunca Amerika'nın inşa

etmek için uzun zaman ve büyük masraf yaptığı «nükleer silahların yayılmasına karşı rejim» delinebilir. Japonya başta olmak üzere birçok ülke nükleer silah geliştirmeye kalkabilir. Amerika için bu da dünyanın çivisinin çıkması ve kontrolün kaybı anlamına gelir.

Dolayısıyla Amerika çözüm üretmek zorunda. İki tür çözümden bahsedilebilir. Birincisi askeri operasyon ikincisi ekonomik yaptırım. Askeri operasyon ihtimali hep gündemde. Farklı türleri olabilir.

Ancak bu tür durumlarda ilk akla gelen önleyici bir Amerikan saldırısıdır. Kuzey Kore savunma ve nükleer sistemi devreye girmeden tüm stratejik hedefleri vurmak Kore'yi etkisiz hale getirebilir.

Ancak böyle bir operasyon çok riskli ve maliyetli. Stratejik hedefleri kaçırma ihtimali çok yüksek. O zaman iş topyekun bir nükleer savaşa çevrilebilir. Bu da milyonların ölümü demektir. Kimse kolay kolay böylesi bir maliyeti göze alamaz. Başka askeri operasyon türleri de düşünülebilir.

Ama bunlar da önleyici saldırıdan daha başarılı olabilecek operasyonlar değildir.

Geriye ekonomik yaptırımlar ihtimali kalıyor. Kuzey Kore'yi ekonomik baskı yoluyla hizaya getirmek. Fakat bunun da başarı ihtimali neredeyse imkansıza yakın. Kuzey Kore on yıllardır zaten tecrit altında yaşayan bir ülke. Böylesi ülkelere uygulanan ekonomik yaptırımların sonuç vermesi düşünülmemeli. Yıllarca Batı ittifakıyla iş yapmış olan Saddam bile doksanlı yıllar boyunca ekonomik yaptırımlara katlanabileceğini göstermişti. Kore gibi bu ticaret bağlantılarının çok içinde olmayan bir ülke için ekonomik yaptırımlar çok daha az ikna edicidir.

Hele hele Çin'in bu yaptırımları bozma kapasitesi düşünüldüğünde Kore'yi ekonomik baskı altına almanın bile kolay olmadığı görülebilir.

Ayrıca ekonomik yaptırımlardan ne beklendiği de çok açık değil. Kore'nin testleri durdurması isteniyorsa, işe yarayabilir. Bunun için aslında baskıya bile ihtiyaç yoktur. Fakat Kore'nin nükleer silahları bırakması bekleniyorsa bu bir

hayaldir.

Halihazırda nükleer silahı olan hiçbir ülke ekonomik yaptırımlar nedeniyle bu kapasitesinden vazgeçmez. Yani ekonomik yaptırımlar sonuç üretmez.

Peki ne olacak? Muhtemelen soğumaya bırakılacak. Ama arada ısınacak. Bu zamana kadar hep olduğu gibi.

Kaynak: Ermenihaber.am Publisistika